

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:
Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.
Hirdetések árszabály szerint.

Még az ág is húzza.

Kiról lehetne másról szó, mint a szegény istenadta parasztról. A földet ő turja, gyöngyöző verejtékével ő táplálja, az istenáldását ő aratja le, hogy legyen miből élni valója — másnak is. Aránylag több adót fizet a legkisebb vagyonkāju is, mint akár Eszterházy herceg, a véradóban pedig ő adja munkaképes fiainak nagy tömegét. A csatateret az ő vérük és csontjaik termékenyítik meg, nem pedig az aranygalléros uraké, akik messziltón, a lőtávolon kívül, gyönyörködnek az emberpusztulás szívet rázó panorámájában, a halál szörnyüség pusztításaiban. Az alispán, szolgabíró, jegyző önkénykedésének ő van kiszolgáltatva. Az az-ora százele némevel őt sanyargatják, nyuzzák, ősi vagyonkájából kiforgatják, koldusbotra juttatják, stb. Ha panasza van, ritkán hallgatják m.g. meg ritkábban méltanyolják és a legritkábban orvosolják.

Mondják, a törvény egyformán kötelező mindenkire. A törvény nem tudásával senki sem védekezhet. Igen ám, de mikor annyi a törvény, hogy azokban kellő jártasságot még a jogtudósok sem sajátíthatnak el! A pap is úgy olvassa a szentírást, a bíró is a törvénykönyvből idéz és onnan szedi esetről esetre az ítéletének az indokolását, amelynek igazságos voltát gyakorta a felsőbb bíróságok cáfolják meg — hogyan ismerje hát ki magát a törvények óriási tomkelegében az együgyű, sokszor irni-olvasni sem tudó, szegény paraszt?

Lehet, hogy nem a törvényes álláspontot foglalom el, de szent a meggyőződés, hogy az én álláspontom az igazság. Hiszen a törvény sem jelenti mindig az igazságot, de meg maga a törvény is ösmer mentő körülményeket. Az örült, a bolond, a hülye, az önkívületi állapotban levő, az agyalágyult, sőt még a részeg ember tette sem kerül rendes beszámítás alá. A tudatlanság, amelynek talán nem is oka a szegény paraszt, az én szememben mentő körülmény. Ha a dús gazdag Eszterházy herceg vagy Pallavicini örgróf kártyára, loversenyre, színésznőkre vagy egy, b kevés erkölcsű személyekre a védelem felül milliókat pazarol, a vagyona megmarad, azt elárverezni nem lehet, mert hitbizottmány. Legfőleg határt szabnak a költségeknek. A katonatiszt és hivatalnok adósságot adósságra halmoz, a fizetésének csakis a létfenntartásra okvetlenül szükségesnek kijelentett 1600 koronán felül levő összegét lehet lefog-

lalni. Tehát ezeket védi a törvény. Ellenben a szegény parasztnak elárverezhető még adóhátralékban is a létfenntartásához szükséges házacská, a földje, a lova, tehene, sőt még a párnája is. Hangoztatja is az istenadta: a szegény embert nem védi a törvény, a szegény embert még az ág is húzza.

Ez az alapja azon izzó gyűlöletnek, amely a köznép lelkében a jobbgység eltörlése óta kirihatalanul meggyökerezett. E gyűlölet éle az uri osztály ellen irányul. Az elkeseredésnek nem a rendszeres izgatás az oka. Mesebeszéd az ilyesmi, csak a köznép gondolkozását, bajait nem ismerő, tapasztalatlan emberek állíthatnak ilyesmit. A paraszt a világ minden zugában egyforma. Gyakvó, zárkózott természetű. Nehezen lehet bizalmat ébreszteni benne. Különösen a fonáló rend ellen nehéz állásfoglalásra bírni. Vegső elkeseredésében képes csak erre. Az izgatás már csak a betetőzése a kitöresre való előkészületnek. Az izgatás csupán az az égő gyufaszál, amelyet a puszkaporos hordóba dobnak.

Ha tehát pl. valamely bűnös üzelmeket folytató biztosító intézet ügynökét agyonvernék valamerre a „felbujtogatott” parasztnak, annak oka nem az izgatás volna, hanem a törvénynek rendszeresen üzött kijátszása, amelyet hiába atkoz a szegény paraszt. A visszacsés a következő:

Törvény szerint a biztosító intézet csakis az első évi biztosítási összeget követheti. Ez helyes és okos intézkedése a törvénynek. A biztosító intézet azonban követeli a második évi biztosítást is, mert az ő haszna csak akkor következne, mert az első évi biztosítási összeg rendszeren az ügynök jutaléka. Ha már most pörli a parasztnak, a bíróság elutasítja, mihelyt a paraszt azzal védekezik, hogy a perelt összeg nem az első évi. Mit tesz tehát a biztosító társaság? Lehetetlenné teszi, megakadályozza, hogy a paraszt védekezhessen. A biztosítási kötvény egyik pontja értelmében az intézet a feleit az ország bármely bírósága előtt, bármely főügynöksége területén beperelheti.

Már most ha a szegedi vagy dorosmai tanyai parasztnak a budapesti IV. kerületi, temesvári vagy zombori községi bíróság előtt perli a többnyire 40 koronán aluli összegért a biztosító intézet, a szegedi ember nem mehet el védekezni és bebizonyítani a követelés jogtalan voltát, mert hiszen az utiköltség sok. Hát ügyvédet fogadjon, nemde? Az két-

annyiba kerül, mint amennyi a perelt összeg. Tehát a jogorvoslatnak csaknem a lehetősége is ki van zárva. A parasztnak egyszerűen elmakacsolják, végrehajtják a jogtalan követelésért. Ha nem tud fizetni, dombra kerül a jószág, motyója, az utolsó párnája is.

Százezrekre rug az ilyen, igazságtalan perek és végrehajtások száma. Azelőtt pl. a szegedi községi bíróságnál ezer és ezerszámra perelték az ország különböző részein lakó parasztnak. Az új községi bíró, Rózsa Nándor igazságszeretete vetett véget ezen gyalázatos üzelmeknek. Több biztosító intézet belátván a pereskedés igazságtalanságát, felhagyott a szegény nép zaklatásával. Csupán a bécsi biztosító intézet pöröl meg. De már az sem Szegeden, hanem a szegedi feleket is Temesvárt, Zomborban, Budapesten, stb. pörli és csupán a végrehajtást eszközli itt. A régi üzelmeket tehát a bécsi zsebrák-intézet tovább folytatja.

Hiába, a szegény magyar parasztnak még az ág is húzza.

Az ujságírás feltjai.

Írta: Honvéd Atila.

Nem szívesen foglalkozunk a sajtó dolgával, de kénytelenek vagyunk vele, mert a közérdek követeli, hogy a sajtó fattyuhajtasait is nyesegeesse valaki. A szegedi sajtó sajátos viszonyai következtében reánk hárul e feladat. A világért sem ellenséges indulatból tesszük ezt. Használni akarunk vele. Lehet, hogy a rosszakaratot fogja az elfogult ember kiolvasni a tárgyilagossá birálatból, ez azonban nem akadály arra, hogy szabadon ki ne nyilváníthatnánk véleményünket némely dolgokban.

Tizenhárom hónap óta „Szeged és Vidéke” cím alatt napilap jelen meg városunkban. Megindította Huszár János szigorúan katolikus irányban. A hang nem tetszett, a lap nem kellett. Az erkölcsi és anyagi válság pillanatában Balassa Ármin két ügyvédtársával vette át a szerkesztést. Természetesen a lap irányát változtatott. Hogy kell-e így, a közönség fogja megmutatni.

Nem érdektelen azonban néhány jelenséggel foglalkozni. A lap, mikor még Huszár János szerkesztette, semmikép sem akarta írónak elismerni Balassa Ármin. Ma már elismeri. Elég szerény még, hogy Jokai Mór fölé nem helyezi.

Sok ujságot kísérttem már figyelemmel, de a szerényesség oly nemesen megtisztult irányzata még sohasem ragyogott úgy felém, mint ezen eszményi ujság hasábjairól. A szerkesztő, aki népdalszerző, költő, zenész, szindarabíró, színügybarát, színiügyi bizottsági jegyző, műbírázó, ügyvéd, színiügyi jogtanácsos, szónok, interwievneur és troubadour, — azzal az igénytelen és nagy emberekre valló szerénységgel vette át a Times és Herald nyomán világlappá leendő „Szeged és Vidéke” szerkesztését, hogy leg-

Ferencz József keserűvíz az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószert

alább is kétannyi erkölcsi tőkével kezdi meg működését, mint amennyit a többi lapok negyedszadon keresztül összegyűjtöttek. Az anyagi tőkére nem szolt. Okosan és bölcsen tevő. Mert hiába, az anyagi tőke igen gyakran a hold sorsára jut. Fogy. Ez a végzet pedig már osztályrészül jutott e lapnak rövid pár havi főnállás után. Igaz, hogy a nagy fogyatkozás után egyszer a teli hold pályájáig jutott az ujság, de sajnos, az ujság nem bír a hold természetével és hamar beáll a végleges elfogyatkozás.

Ezen szerény beköszöntés azonban csak a kezdet volt. Hiába, a nagy szellemek nem maradhatnak a homályban. Hogy is maradhatott volna a homályban a tulszerény, de tehetséges férfi! Nem, ő nem veszhet el az ismeretlenség homályában. A nemzet örökös váddal illette volna önmagát, ha ez a szörnyű szerencsétlenség bekövetkezett volna. A szabadságharcokat csak kiheverte valahogy Magyarország, de ezt soha.

Mit tett tehát e szerény, de buzgó férfi? Elindult vala fölfedező utra. A sajtónak a friss olajtól vigan pislogó lámpásával, a „Szeged és Vidéke“ című lapjával kutatni, keresni kezdett. A rejtett gyémántot, az elárvult magyar irodalom várva-vart Messiasát kereste lazás buzgalommal. Nem kellett soká keresnie. Buzgó fáradozását siker koronázta. Az irodalmi gyémántot megtalálta. Felfedezte a szerényen meghúzó tehetséget a — tükörben.

Szegény Shakespeare, Molière, Madách és Tóth Ede, ha tudták volna, hogy a színműírás terén föl fog tűnni egykor az igazi üstökös, aki elhomályosít benneteket, talán nem is tülekedtetek volna a halhatatlanság babéja után. De ti arról nem tehetek, hiszen már a sírban nyugosztok. Hej! ha az égre tekinthetnétek most, látnátok az isteni szikra alkotásának csillagszemekkel irt cizmeit. Nem a ti Hamlet, Lear király, a Fösvény, Az ember tragédiája, Falurossza vagy Toloncz című, törpe lelketek alkotásai ragyognak ott, hanem az üstökösöként megjelent szellemi örök szép művei: Parasztszivek, a Czégér és a Zugi bögyös. Hogy milyen remek alkotások ezek, mutatja az is, hogy a mai sajtó tökkei ürt munkasai nem is képesek méltatni e remekműveket, miért is e sokoldalú tehetség kénytelen fölragadni a bírálói tollat és leküzdve ismert szemérmességét és veleszületett szerénygét — kénytelen a bíráló: önmaga megírni a darabjáról. Az irodalom azonban még sokat vár tőle, de ő csupán önéletrajzát és „Balassák a magyar irodalomban“ című irodalomtörténeti remekművét fogja megalkotni. Ez hézagpótló mű lesz, a melynek hiányát érzi a magyar irodalom, a mely sokat köszönhet a Balassáknak, akik közül már Balassa Balint a 17. században is pengette a lantot, de az hivatott művelőre csak a 19. század végén talált Balassa Ármin, a „Zugi Bögyös“ nagynevű szerzőjében, a kit a 20. század elején Balassa József követett, stb.

De nemcsak a színműírás terén tűnt föl ő, hanem a makulatur ujságcsomagokból mint hírneves védőügyvéd is fölüté fejét. A nyert pöreiről és hatalmas védőbeszédeiről akkor is tanuskodni fog az írás, amikor Cicero neve rég ismeretlen lesz. Kár a jogi irodalomra nézve, hogy vesztett pöreiről nem marad hátra nyomtatott írás, mert azokat a „Szeged és Vidéke“ szerényen elhallgatja, mint legutóbb is az Oesterreicher Samu esetét, akit leánykereskedésért két hónapi hüvösre és 800 korona pénzbírságra ítél Koczor János, ez a bírói tiszt viselésére teljesen alkalmatlan rendőrtisztviselő, holott inkább hatósági támogatásban kellett volna részesítenie ezen önzetlen férfit, aki ebben a nagy munkanélküliségben biztos és állandó keresetforrást akart nyitni szegedi hajadonok számára Délamerikában, ahol aranyat szerezhetek volna játszi kacsintással a buenosayresi erkölcsnemesítő és leánynevelő intézet tulajdonosának, az Oesterreicher Samu sógorának. Igazán nagy veszteség a jogi szakirodalomra nézve, hogy e remek, fordulatokban gazdag, költői szárnyalásban utolérhetetlen, tartalmas védőbeszédet — gyorsírói jegyzetek hiányában — nem adhatjuk át a halhatatlanságnak.

No de kárpótolja a hazát a veszteséget Blaha Lujza, a nemzet búbajos szavu csalógánya, aki a szerzőnek ígéretet tett, hogy vi-

lágkörutra indul a „Parasztszivek“ hősnőjeivel, aki valóságos megtestesítése a női eszménynek. Ez a paraszthősnő a férjét megcsalja az apjával. A fiu agyonüti az apját, amiért bezárják. Mig az apagyilkos a fegyházban ül, a szerző-ügyvéd a birtokát átírta a hűséges menyecskére, aki azalatt a fegyházlakó férje jóbarátjával szűri össze a levet, de a kiszabadult rab agyonüti. Nemde gyönyörű alkotás ez? Mielőtt azonban hazánk büvös szavu, örökifju csalógánya körutra indul vele, hihetőleg el fogja olvasni és ez oly megrázó hatással lesz reá, hogy vissza fog vonulni a világot jelentő deszkákról.

Igyekezünk a humor köntösébe bujtanítani e pár sornyi írásunkat, hogy a szívére ne vegye valahogy a Szeged és Vidéke szerkesztője, mert a milyen érzékeny lelkű ember, képes volna lemondani a lap felelős szerkesztői tiszteréről is olyképp, mint ahogy a színügyi bizottsági jegyzőségről és a színigazgatói jogtanácsosságról lemondott.

Egyébként a legközelebbi viszontlátásra!

Az erkölcsök védelme.

Szeged városa erkölcsi tekintetben az utolsó helyen áll. Az engedélyezett büntényakon kívül egész sereg ugynevezett titkos bünbarlang van, amelyek csupán azért titkosak, mert a rendőrség csak ritkán vesz tudomást a létezésükről, de a nagyközönség tudja. Vannak személyi engedélyhez kötött és a parzsnaság üzésére jogosított pőszemélyek is, azonkívül pedig az erkölcsatlenség névtelenjei. A város ennek tetejébe még tetemes anyagi aldozattal színházat is tart fenn, ahol az erkölcsatlenség, a mezatlenség ütött allandó tanyát.

Talán ezen is kellett volna kezdenünk, mert hiszen amit az erkölcsatlenség ezen hivatott terjesztői, a bukott nők cselekszenek, azt még csak el lehetne tűrni, de amit a tisztességes, nem ritkán kikialtott szűzességükről hírneves „művésznők“ művelnek a színpadon, minden képzelmet meghalad. A közerkölcsök hivatalos védelmezője és őre a rendőrség volna ugyan, de arra még nem volt eset, hogy színésznők mezatlenségét vagy kihívó viselkedését valaha kifogásolta volna. Ellenkezőleg. A rendőri tisztviselők a hódoló tapsolás kezdeményezői.

Központja a mi városunk a délvidéki leánykereskedésnek is. Csak a minap derült ki ilyen gyalázatos eset, mely megdöbbenő képét tarta elénk az e réven üzött visszaéléseknek. A szegedi szállítmányokat Délamerikába zavaratalanul, utlevél nélkül szállították és mikor a füttyös gazember rajtavesztett, az ügyvédujság egyetlen szóval sem emlékezett meg e förtelmes esetről. A szerkesztője azonban, aki egyszerűs mind ügyvéd is, azért az akasztani való lélekkufárt a bíró előtt körömszakadásig védelmezte. A tisztesség ilyen oltalomban soha nem részesül.

Ott van a Rigó-utca hallatlan botránya is, amely nyílt fekélye a városnak. A tisztességes adófizető polgárok könyörögnek védelemért és az erkölcsatlenség ronda fészkeiben csak kacagja a tisztességet a bün. Hiába mennek panasza fűhöz-fához, oltalmat nem kapnak. Hiába van szigoru szabályrendelet, nem ér az labatkat sem, ha csupán írott malaszt marad. A kihágások egész tömkelege, véres verekedések, sőt az elkövetett gyilkosság sem elég ok arra, hogy az engedélyt a rendőrség megvonná egyetlen esetben is.

Nálunk a nyilvános házának adott engedély még a patikajognál is szilárdabb biztosíték. Az erkölcsatlenség üzelmek révén való meggazdagodást és bünös jólétet maga a hatóság mozditja elő, hogy annál kirívóbbá tegye a dologtalan és erkölcsatlenség jólétet a tisztességes szegénység szemben. Az erkölcs védelemben csak nagyritkán részesül. A tisztességnek tehát bukni kell.

Ha tehát a város erkölcsi életének koronkint fölfakadó gennyedt sebei föltárulnak, a kutforrását a rendőrségen kell keresnünk.

Ujdonságok.

— **Hátralékos előfizetőinket felkérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldésére, mert különben a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni. Azon előfizetőinket pedig, akiknek előfizetése a múlt hó végén lejárt, kérjük az előfizetés mielőbbi megújítására.**

— **Az istenháza épül.** Az alsó- és a felső-tanyán épül az istenháza. A falakat már egészen fölhúzták és most már a tornyot építik, ahonnan tiszta időben elláthatnak majd a tanyai polgárok a városig. A bogárhátú tanyai hazák közt büszkén emelkedik ki már is az istenháza. A nyar derekáiig teljesen elkészül mind a kettő, a hívek most gyűjtenek az orgonára. A tornyban lesz harang is, idővel talán még óra is.

— **Pásztorlevél.** A csanádi egyházmegye fenkölt lelkű püspöke megindító pásztorlevelet intézett híveihöz. A kivándorlás ellen emelte föl szavát a hazafias magyar püspök. Különösen a délvidéki németekhez szól megindító hangon, hogy a lelketlen ügynökök által elboldondított embereket a haza iránti kötelességek teljesítésére bírja. A gyönyörű pásztorlevél minden szava a mi egyházfejedelmünk mély vallásosságának és hazafias gondolkodásának megerősített bizonyítéka. Adjon a hazának mennél több ilyen hazafias egyházfőt a magyarok istene.

— **Királysértés.** Megemlékeztünk mi is a hazafias szellemben szerkesztett „Debreczen“ királysértési pöréről, amelyet a királyhoz intézett vers miatt indított az ügyészség ifjabb Möricz Pál elvbaratunk ellen. Az erőteljes versből alább közlünk pár sornyi mutatványt:

Az a gyüölt nótá
Mért ingerli vérünk?
Neked, mi, királyunk,
Egy nótát sem érünk?
Az a két szín mért csap
Orcánkba galádul!
S mért ne igyunk mámort
Rákóczi dalából?

Magyarok királya!
Szívünket mért téped?
Hisz nincs a magyarnál
Hűségesebb néped.
Nagy a bizodalunk,
Híres a hűségünk
S ezért mi örökké
A gyeheennán égünk?

Te vagy az oltárunk,
Te az imádságunk;
De jaj, ha mi egyszer
Véres rendet vágunk!

Ez a pár sor is igazolja, hogy abban az erőteljes, hazafiságról tanuskodó versben nincs semmi királysértés.

— **Az ujszegedi templom.** A tavaly alakult ujszegedi szent Erzsébet-templom egyesület serényen munkálkodik, hogy a templom-építéshez szükséges 60.000 koronát összegyűjtse. Már eddig is elég tekintélyes összeg gyűlt össze, úgy hogy kilátás van rá, hogy három év mulva hozzáfoghatnak az építkezéshez is. Az egyesület a tagokat a további gyűjtések eszközlésére ez uton is kéri.

— **Humánus végrehajtás.** A pénzügy-miniszter humánus rendeletéről zengedeznek dicséneket a lapok. Kiemelik a rendeletből, hogy lám, mily jólkü a miniszter, meghagyta hogy az ingatlanokat ne árverezzék el adóba, hogy a nép szolgáltatási képességét kimélljék, stb. No és ha nem kimélnék, akkor az állam elveszitené az adóalapot. De a kimélet csak az ingatlanra szól, az ingóságokra ám nem. Tehát a végrehajtó ezután is kihúzza az utolsó párnát is a vajudó asszony feje alól. Ez aztán humánus eljárás!

— **Az iparpártolás.** A szegedi nyakendőgyárnak ingyen telket adott a város. Helyes. Az ipart pártolni kell. De nem mindig ilyen bőkezű a város. Nemes L. és társa annak idején bérért kérte a sörházkaszárnját és nem

adták oda, pedig 300 munkásnak akart kenyeret adni. Vig Sándor gőzfűrészgárosnak bérét sem adták használatra a fél-utczát, holott mások ingyen használják a köztereket. Világos, hogy a közgyűlés csak néha mutat hajlandóságot az iparpártolásra.

— **Az igazság diadala.** A mi lapunk szókimondása sokaknak nem tetszett. Sajtóperekkel akartak az istenadták bennünket megfélemlíteni. Rövid, pár hónap alatt 34 sajtó, rágalmozási és becsületsértési pört indítottak lapunk és szerkesztőnk ellen, csupán a tanfelügyelő és a dorosmai főszolgabíró hallgatnak szerényen. Hogy mennyire az igazságot és a közérdeket szolgáltuk, fényesen igazolja az a körülmény is, hogy a fölmentő ítéletek és megszüntető határozatok egész tömegét kapjuk. Jelenleg már csupán 9 sajtóperünk van folyamatban ellenünk.

— **Népgyűlések.** Vasárnap a csongrád-megyei Tömörkény és Csany községekben tartottak népgyűlést a katonai javaslatok ellen. Tömörkényen délelőtt, Csanyon délután. Mindkét népgyűlésen nagy számmal vett részt a polgárság. A függetlenségi és 48-as párt megbízásából Rostkovicz Arthur, a tápéi kerület függetlenségi pártjának jegyzője tartott hazafias beszédet. A két népgyűlésen elfogadott határozati javaslatokat dr. Kelemen Béla képviselő fogja benyújtani a Ház elnökének.

— **Az örökös káros.** Szeged város mindig az örökös káros. Most is. A felsőbb leányiskola számára átengedte a Kass-vigadó mögötti, magyar holdnyi területű telket a közoktatásügyi kormánynak, most pedig vissza akarja vásárolni, még pedig jóval magasabb áron, 66,000 koronaért. A telekre szükség van, az kétségtelen, de hat mért adja akkor oda a város? Mért nem kötötte ki határozottan, hogy csak az esetre engedi át, ha oda a tervezett iskola építi az állam? Most már azonban késő az elmélkedés. Legalább maskor jusson észre a tanácsnak ilyen kikötéseket tenni.

— **Az idegen biztosító intézetek.** Szegeden egész lakás idegen, biztosító társaság tart főügynökséget, két nyakra-főre üzleteket, de az itteni közönség az illető társaságok évi mérlegét sohasem látja, az egyeilen újságban közölve nincs, sőt a legtöbbször ezredrész annyi vagyoni biztosíték sincs Magyarország területén, mint a mennyiről itt kiállított biztosítási kötvényeik szólnak. Azért óvakodjunk az idegen biztosító intézetektől, mert nem ellenőrizhetjük vagyoni viszonyait és jóhiszeműségünknek, sohasem tudhatni, mikor leszünk áldozatai.

— **Zaklatok.** A rigó-utcai botrányos állapotok ellen leghevesebben tiltakozott mindig Nagy Sándor asztalosmester, ottani háztulajdonos. A rendőrség feni is rá a fogát. A héten is följelentést tett ellene az egyik rendőr, hogy a háza előtti piszkot ő hordatta oda. A kihágási bíróságnál megtartott tárgyaláson azonban kiderült, hogy a piszkot a rigó-utczába a város hordatja, amit a beidézett tanúk is igazoltak. Jó volna, ha az eljáró hatóság kioktatna a tisztelt rendőrközveket, hogy a polgárok nem azért vannak, hogy fölösleges zaklatásoknak legyenek kitéve folytonosan.

— **Feledékeny főkapitány.** A főkapitány „feledékenységről” esett szó aminap a tanácsülésen. A főkapitány ugyanis két ügyet adott elő a közgyűlésen és mindkettőben az előzetes tanácsi határozat ellenére más indítványt tett, mint amilyenben a tanács a főispán elnöklete alatt megállapított. Nagyon feltűnő a főkapitány ezen hirteleni feledékenysége. Talán ezzel akar majd védekezni majd a lapunk szerkesztője ellen indított rágalmozási perében és így akarja megdönteni a bizonyítást? No hát ez nem fog sikerülni a főkapitánynak, mert ez a „feledékenység” nagyon is világos céltudatú lenne ebben az esetben. Egyébként a bizonyítás megdöntésére végtelenül silány és szegényes érv lenne.

— **Lesz-e népgyűlés?** Említettük, hogy a szegedi polgárság körében mozgalom indult meg a katonai javaslatok ellen való népgyűlés tartására. A 48-as part vezetősége nem hajlandó népgyűlést tartani, mert teljesen elegendőnek tartja a köztörvényhatósági bizottság állásfoglalását. Kérdés azonban, hogy a népgyűlést rendezni akaró polgárság meg fog-e nyugodni ebben?

— **Az üres állás.** Mindig a rendőrség létszámának a csekélysége fölött szokott keseregni a főkapitány, amikor a közbiztonság silányságát vetik a szemére és mégis hónapok óta nincs betöltve a rendőrtiszthelyettesi állás, sőt még helyettesítve sincsen, mintha bizony olyan nagy volna a rendőrség létszáma, hogy egyetlen embert is nélkülözni lehessen. Nincs talán ideje rá a főkapitánynak? Vagy talán erről is úgy megfeledkezett, mint utóbb a tanácsi határozatokról, amelyekkel homlok-egyenest ellenkező előterjesztést tett.

— **Bakahalál.** Franzen Miklós közhonvédet pofon ütötte valaki. Hatalmas pofon lehetett, mert megrepedt a füledobhártyája is bele, sőt a sérülés elmérgesedett és Franzen Miklós kapott parádés temetést. A honvédszenekar elhúzta a sirjánál a gotterhaltét, a bakák sortűzet adtak — no és nem-e érdemes bakának lenni? Csak a pofonnak nem akad gazdája. Pedig dehogyan is nem akad. Csak azt nem lehet kideríteni, hogy a sok pofon közül, melyik okozta a halálát a szegény fiúnak.

— **Az ígéret szép szó.** A rókusrészi városi képviselőknek határozott ígéretet tett a főkapitány, hogy a rigó-utcai botrányok megfékezésére külön őrszemet fog ott éjszakára felállítani. Az ottani háztulajdonosok napok óta várják az őrszemet, de eddig még nem látták. Csak nem fog erről is megfeledkezni a főkapitány.

— **Uj palota.** Már egészen kész van a kétemeletes Beregi-palota, amely egyike a város legszebb épületeinek. Elég kár, hogy a majolika-betétek helyett rongyos gipszbetétek éktelenítik el falait, amelyek annál csunyábbak, mert mind egyik más színű. Ugyancsak a Deák Ferencz-utczában most kezdték a Tisza-szálló új, kétemeletes szárnyának a kiépítését.

— **Szabadság, Egyenlőség, Testvériség.** Aulard francia történetíró történelmi nyomozásai során megállapította, hogy a francia köztársaság jelmondata, amely minden épületen, zászlón és pénzdarabon látható, tulajdonképpen nem származik, amint ez általánosan hiszik, az első francia köztársaság, a nagy forradalom idejéből, hanem jóval későbbi keletű. A királyság bukásáig „Nemzet, Törvény és Király” volt a jelszó, mely a királyság bukásakor helyet adott a „Szabadság és Egyenlőség” jelszónak; a „Testvériség” ehhez csak 1871-ben járult, de rendszeresen csak 1848. óta használják a hármas jelszót. Az 1848. évi francia alkotmány IV. pontja ugyanis kimondja: „A köztársaságnak alapelve a szabadság, egyenlőség és testvériség”.

— **Mire megvénülünk.** Az öregségnek sokszor keservesek az évei, különösen ha a munkaképtelenség miatt beköszönt a hajléka a nyomor. Ezért még munkabíró férfikorában kell gondoskodni mindenkinek, hogy öregségére is legyen mit a teje aprítani. Takarékoskodni kell. A legegyszerűbb módja ennek, ha üzletésztt vált magának mindenki a Bankgyűlésnél (a Kass-kávéházzal szemben) és magát heti egy vagy több korona befizetésre kötelezi. Ha szükségét szenved személyi hitel címén olcsó kölcsönt kap és a szövetkezet sorsjegynyereiményeiben is részesedik.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mautner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— **Lipik fürdő** már pompázik a legszebb tavaszi díszben, a nagy számban már jelenlévő fürdővendégek élvezik az erősítő balzsamos levegőt és reményteljes bizalommal vannak a kitűnőnek elismert lipiki forrás gyógyeredményében. A tulajdonosok minden évben újat meg újat nyújtanak, hogy a mai kor igényeinek megfelelően: úgy hogy Lipik a kontinensen lévő egyetlen jód- és nátrórtartalmú hőforrásával és a modern berendezés kiállításával, a legelőkelőbb nyugat-európai fürdővel egyenrangúnak méltán mondható.

Mi hír a megyéből.

Csongrád városában a korcsmák számát negyvenötől harminczötre fogják fokozatosan apasztani. A dicséretes elhatározásra annak idején Hegyi Antal működése birta a képviselő-testületet. — A katonai javaslatok ellen rendezett népgyűlésen a Kossuth-párt képviselőjében dr. Kelemen Béla, a tápéi kerület népszerű követe jelen meg, akit a népgyűlés határozatának a képviselőházban való benyújtásával is megbízott.

Az elítélt tanító. A 16 napi fogházra ítélt Phák Sándor dorosmai tanító ellen a fegyelmi vizsgálatot nem indította meg a tanfelügyelő. A járásbíró ítéletével legközelebb a törvényszék fog foglalkozni.

Megszűnt sajtópörök. Burg Dénes horgosi lakos, a tiszavirág életű kis piszkos című választási korteslap volt szerkesztője a „Független Közvélemény” és a „Pusztaszer” ellen sajtópert indított becsületsértés és rágalmozásért. A czi kekért a felelősséget dr. Kelemen Béla képviselő és Rostkovicz Arthur partjegyző vállalták el és a vizsgálat során a valódiság bizonyítását kérték. Ezt a kettős sajtópört a szegedi vizsgálóbíró jogerős végzésével megszüntette.

Az üldözött tanítók. A megye fegyelmi választmánya tudvalevőleg hivatalvesztésre ítélte Bobovnik László és Thierry Géza dorosmai állami tanítókat. A közoktatásügyi kormány azonban mindkét ítéletet feloldotta és a két tanítót visszahelyezte állásába, ami újabb bizonyítéka az emeletes tót és a megyei fegyelmi választmány igazságtalanságának.

Algyón a polgárság körében érdekelt-ség alakult, hogy a Károlyi-uradalom által eladni szándékolta vajhái földeket megvásárolja. A polgárság dr. Kelemen Béla képviselőt kérte fel, hogy földvédelmi ügyében a földművelésügyi kormánynal és a Károlyi-uradalomnak központi igazgatóságánál közbenjárjon.

Hirdetések.

UJ ZÁLOGINTÉZET SZEGEDEN.

A »Bankegyesület, mint szövetkezet«

zálogüzletét

megnyitotta saját helyiségében, Deutsch-Erdélyi palota, Kass-vigadóval szemben.

Zálogkölcsönök adatnak értékpapírokra, ékszerekre, árukra.

Üzleti órák:

délelőtt 9—1 óráig, délután 3—5 óráig.

Bankegyesület, mint szövetkezet.

Táttra legelőkelőbb fürdője és klimatis gyóghelye

BARLANGLIGET.

amely Szeged és az Alföld úri közönségének is kedvencz fürdője.

Posta, távirat, telefon helyben. Vasút 1 órányira Szeged-Béla. Villamos világítás, vizgyógyintézet, meleg-, sós-, törpefenyő- és villamos fényfürdők Oertl-kúra.

Javalva: Női bajok, vérszegénység, a légző- és emésztőszervek megbetegedései, rheumatismus, szívbaj és minden ideghatalomnál neurasthenia ideggyengeség stb.

Előevad június 1-től 30-ig. Főidény július 1-től augusztus 31-ig. Utóidény szeptember 1—30-ig. Teljes ellátás 1 hétre 24 korona. Szobák ára 1—5 koronáig. Az első és utolsó évadban 50% engedmény. Gyógy- és zenédij nincs.

Fürdőorvos: Dr. Fialka Gusztáv Budapest, VIII., Kerepesi-ut 10.

— Prospektust küld a fürdőigazgatóság. —

Gyerünk sörözni!

Hová?

Hát a

Kis Palcsi-féle vendéglőbe,
ahol magyaros zónát adnak
és pompás Dréher-féle

korona-sört

mérnek. Kitűnő házi koszt,
a bor pedig a városi minta-
szőlőtelepről szüreteltetett.

Olcsóbb a kenyér!

Tudatom, hogy Karolyi-utca 3. sz. alatt
lévő házikenyér-üzletemen kívül az **Iskola-
utca 24.** szám alatt (Brauswetter
órasüzlete mellett)

fióküzletet

nyitottam és mert előállítási költségem
csökkent, a kenyér arait a mai naptól
kilogrammonként **2 fillérrel** leszállítottam.
A t. közönség b. partfogását kéri

DENGL GYULA.

LIPIK SZLAVÓNIABAN,
elsődrendű fürdőhely.

Egyetlen jó tartalmu alkalikus hőforrás (64° C.)
a kontinensen.

A tojnavölgyi vasúti állomása (Dugosellon át). Azon-
kívül Pakrac-Lipik déli vasút állomása (zóna-tarifa).

Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és étter-
mek, nagyszabású park, fedett sétány, térizene, kitűnő
gyógyszállodák, katonatiszti gyógyház, gyermek-szana-
torium, pompásan berendezett fürdőépületek, villamos
világítás.

Felülmulhatlan hatású gyomor-, bél- és gégehurtnál,
köszvényel és csúszos bajoknál, ischiásnál, osontbajok-
nál, mindennemű hurutos bántalmaknál, valamint min-
den mirigy- és vérbetegségnél.

A fürdőidény alatt nyolcz kiváló orvos rendel.

Lipiki hévíz szétküldése egyenesen a forrástól,
továbbá Edeskuyl L. czegetől Budapestben.

Lipiki források közvetlen a fürdőigazgatóságnál
rendelhető. - Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Előfizetési felhívás!

Magyarország katolikus egyesületei-
nek szövetsége a hitélet és a hazafias
szellem ápolására

Új Lap

ezimen, 2 filléres napilapot alapított,
amelyre ezennel előfizetési felhívás hir-
detünk. A naponként megjelenő lap
előfizetési ára hónaponként hazhozhor-
dással együtt csupan

60 fillér.

Előfizetést elfogad a „Független Köz-
vélemény” kiadóhivatala is. (Horváth
Mihály utca 7. szám.)

Elárusítókat előnyös feltételek
mellett keresünk.

Európában

versenyképessé emelt
óra, ékszer és látszer
elárusító üzletemet és
javitó-műhelyemet
mely 9 év óta fennál, megbővítvén, hely-
szűke miatt, a **Kárász-utca 14. szám.**

Próféta szállóval szemben
helyeztem át.

Jobb felismerhetős végett a régi üzlet kira-
kata mellett alkalmazott

angol és szerezsen czégtábla
is ki van függesztve új üzletem kirakatai között.
Hallatlan olcsó arak, ajándékok, szabott árak
mellett e három szakmában. Ugyisint külön-
féle leghíresebb gyártmányu órák raktaron min-
dig kaphatók. Ócska aranyat és ezüstöt leg-
magasabb árban megveszem. Vidéki megrende-
léseknél nem tetszés esetén a pénzt 8 napon
belül visszaadom. Az eddig tapasztalt szíves
partfogást továbbra is remélve és kérve, mara-
dok kiváló tisztelettel

Misi Zsiga, Szeged.

Ha igazán akar

ruhát vásárolni
akkor csakis

FÖLDES IZSÓ

Kelemen-utczai férfi- és
gyermekruha üzletét ajánlhatjuk.

Ott lehet venni:

teljes férfi öltönyt 7 frttól feljebb
elegáns nadrágot 1.80 „ „
dívatos felöltőt 8 „ „
szövet ru öltönyt 2 „ „
mosó gyermek „ 1.50 „ „
gyermek nadrágok minden árban.

Külön osztály
mérték szerinti rendelésekhez.

Szolid kiszolgálás

Délmagyarország

legelső szerelő műhelye. Vízve-
zeték, mosdók és angol closetek
berendezése; épület és diszmű-
bádogosság. Minden e szakmába
vágó javítások és vidéki megren-
delések jutányosan és pontosan
eszközöltetnek.

Bárkányi Antal

épület és diszműbádogos
Szeged, Feketesas-utca 7. május elsejétől
a Zsótér házban.

JÉGSZEKRÉNY

családoknak nélkülözhetetlen.

Erős, tartós jégszekrények
különböző nagyságban

kaphatók

SEBŐK MIHÁLY

vaskereskedésében

SZEGED, Széchenyi-tér, Jerney ház.

Hölgyek figyelmébe!

A női szépség legfőbb kelléke

a szép arcz, a dus hajzat és tiszta fogak.

Hogy ez meglegyen, használtassék az arcbőr ápolá-
sára legkiválóbb készítmény, az elegáns hölgyek ki-
válóan kedvelt szépítőszere:

az orgona-crém

Minden eddig készített szerek között a legkitűnőbb
készítmény, mivel nem zsiradék. Kis tégely 1 kor., nagy
1 kor. 60 fill., szappan 70 fill., poudér 3 színben kis
doboz 1 kor., nagy 2 korona.

Kajhullás ellen és hajkorpa elmulasztására, mint
hajnövést előmozdító szer, legmegbíz-
hatóbb a dícsérő le- **bojtorján hajszesz,**
velekkel kitűntetett **Bojtorján hajszesz,**
ára 2 korona, Chinin hajviz ára 1 korona 20 fill.
Tanno Chinin Pomade ára 1 korona 20 fill. A fogak
tisztán és ép állapotban tartásához legjobb a **Sza-
licyl-fogvíz,** ára 1 kor. 20 fill. és **Menthia Fogpor,** ára
1 kor. Mind e szerek egyedül valódi minőségben kaphatók

Barcsay Károly gyógyszerárában

Szeged, zöldség-piacz, Széchenyi-tér 12. szám.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel tudatjuk a n. é.
közönséggel, hogy

hadfelszerelési és egyenruházati
intézetünket

Kárász-utca 10. sz. alá,
a Gaál-féle házba helyeztük át.

Nemes L. és Társa.

Lengyel Lőrincz

cs. es kir. udvari butorgyáros
Kijonon, modern berendezett műasztalossága.

SZE-ED, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb ár mellett kizárólag
szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek
szerint egyes butorok vagy egész berendezés
készítését. Klauzal-téri fényesen berendezett
butor áruházában pedig kész butorokból állandó
kiállítás van.

Telekeladas.

A **Tisza Lajos körut és a Henvéd-tér**
közti 1. sz. és eddig fakereskedésnek berbe-
adva volt **272 □ öles sarok-telek,** a bírói
becsü utján megallapított □ ötenkinti **64 ko-
rona** árban, a tulajdonos herczeg Sulkovszky-
féle uradalom által eladatni határozatván, erről
a venni szándékozokat értesitem azzal, hogy
közelebbiek iránt **hozzám vagy Tagányi**
István aradi ügyvéd urhoz fordulhatnak.

Dr. Nyilassy Pál

ügyvéd.

Zsákkölcsönző intézet.

Tisztelettel tudatom a n. é. gazdaközön-
séggel, hogy a régi Zsótérházban (Feketesas u.)
kötélgártó üzlethelyiségemben **teljesen új**
zsákokat és vízmentes ponyvákat a
legjutányosabban kikölcsönzők. Aján-
lom a n. é. közönségnek kötélárúimat.

Kiváló tisztelettel

KLONKAY ANDOR, kötélgyártó.